Dosar nr.5r-488/2026
Nr. PIGD 4-26015995-12-5r-11022026
Ciumac Roman - art.235 alin. (1) Cod contravențional

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

11 mai 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Gheorghe Ciobanu
Grefier – Nicoleta Popovici

În lipsa:
Petiționarului (Contravenient) – Roman Ciumac
Apărătorul contravenientului Ciumac Roman, avocatul – Vitalie Enachi
Agentului constatator din cadrul INSP – Iurie Loghin

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de avocatul Vitalie Enachi apărătorul petiționarului (contravenient) Ciumac Roman, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 968798 din 16 ianuarie 2026 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 9 unități convenționale, ce constituie suma de 450 (patru sute cincizeci) lei și sancțiune complementară 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 235 alin. (1) Cod contravențional,-

c o n s t a t ă:

La 16.01.2026, agentul constatator al SEMS al INSP, Loghin Iurie a încheiat în privința lui Ciumac Roman procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr.968798, în baza art.235 alin. (1) Cod contravențional.

Agentul constatator a reținut în sarcina lui Ciumac Roman fapta cu următorul conținut că, *la data de 16.01.2026 ora 14:38 în Chișinău (Rîșcani, Sector) conducătorul auto conducând mijlocul de transport nu a cuplat centura de siguranță în timpul deplasării, comisă cu mijlocul de transport automobil de marca/model Mitsubishi Pajero n.î. JQX31, ignorând prevederile TCT punctul 11 lit.b) prin care Conducătorul de vehicul este obligat în timpul deplasării să poarte centura de siguranță și să se asigure*

că și pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este cuplat cu acestea, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

Ca urmare, la 16.01.2026 agentul constatator Loghin Iurie a adoptat decizia de sancționare, care a fost inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr.968798 și i-a fost aplicată lui Ciumac Roman amendă în mărime de 9 unități convenționale, ce constituie suma de 450 lei și sancțiune complementară de 3 puncte de penalizare.

La 02.02.2026, Ciumac Roman a depus la Inspectoratul Național de Securitate Publică contestație nemotivată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr.968798 și a deciziei de sancționare pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 235 alin. (1) Cod contravențional, emisă de către agentul constatator Loghin Iurie.

La 10.02.2026, în cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a parvenit spre examinare contestația depusă de Ciumac Roman împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 Nr. 968798 din 16.01.2026 și a deciziei agentului constatator al Inspectoratul Național de Securitate Publică Loghin Iurie, fiind repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor pentru examinare de către judecătorul Gheorghe Ciobanu (dosar nr.5r-488/2026).

Conform contestației nemotivate, petiționarul Ciumac Roman susține că își exprimă dezacordul în raport cu decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale din data de 16 ianuarie 2026, invocând că motivele ce urmează a fi expuse în cadrul contestației suplimentare, după acordarea posibilității de consultare a amterialelor dosarului contravențional.

Petiționarul solicită, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr.968798 și a deciziei agentului constattaor privind aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 235 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Ciumac Roman.

Concomitent a solicitat să-i fie acordată posibilitatea de a lua cunoștință cu materialele dosarului contravențional, pentru a depune contestație motivată și achitarea taxei de timbru.

Aprecierea instanței referitor la termenul de depunere a contestației și procedura de examinare

Conform art.448 alin.(1) Cod contravențional, Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Alin.(4) al aceluiași articol stabilește că, Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Instanța de judecată reține că decizia agentului constatator, inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie Seria MAI06 Nr.968798, a fost adoptată la data de 16 ianuarie 2026, iar petiționarul Ciumac Roman, a depus contestația împotriva deciziei menționate la data de 02.02.2026 la Inspectoratul Național de Securitate Publică.

Conform art. 231 alin. (3) și (5) Cod d eprocedură penală, *(3) la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlineşte. (5) Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfîrşitul primei zile lucrătoare care urmează.*

La caz, sunt aplicabile prevederile art. 231 alin. (5) Cod de procedură penală, deoarece ultima zi a termenului este 31 ianuarie 2026, iar termenul limită de depunere a cererii este data de 01 februarie 2026 care este zi de duminică și este zi nelucrătoare, respectiv termenul de depunere a contestației expiră la sfîrşitul primei zile lucrătoare și anume la data de 02 februarie 2026.

Prin urmare, reieșind din prevederile legale enunțate supra în coraport cu circumstanțele de fapt a depunerii cereii, instanța de judecată apreciază că contestația a fost depusă în termen.

Conform art. 395 alin. (1^1) Cod contravențional, *contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1^1). Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanţa de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârşită contravenția.*

În contextul normelor menționate supra și având în vedere că locul săvârșirii este indicat Chișinău (Rîșcani, Sector), respectiv examinarea prezentei contestații ține de competența Judecătoriei Chișinău.

Poziția participanților la proces și procedura de citare

Avocatul Vitalie Enachi, apărătorul petiționarului (contravenient) Ciumac Roman, fiind citata legal despre dat, ora și locul ședinței de judecată, acesta nu s-a prezentat.

La data de 23.04.2026 avocatul Vitalie Enachi a făcut cunoștință cu materialele cauzei și acesta cunoscând despre ședința fixate pentru data de 24.04.2026 ora 09:00, acesta nu s-a prezentat în ședință de judecată și nu a prezentat contestație motivată.

Agentul constatator din cadrul INSP, Iurie Loghin în ședință de judecată nu s-a prezentat, desi, a fost legal citat, la poșta electronica a autorității din care face parte insp@igp.gov.md și la poșta electronica de serviciu iurie.loghin@igp.gov.md .

Așadar, instanța accentuează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudența CtEDO, care în cauza Avramenco contra Moldovei și cauza Ponomariov împotriva Ucrainei a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, iar mai mult, Curtea reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunță, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza Poitrimol împotriva Franţei, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanță, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

La caz, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (Diaz Ochoa împotriva Spaniei, 22 iunie 2006, § 48, și S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (Ovuș împotriva Turciei, 13 octombrie 2009, § 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar agentul constatator şi făptuitorul nu s-au prezentat în instanța de judecată, în pofida înștiințării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei, iar instanța a dispus examinarea cauzei în absența acestor participanți, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Instanța conducându-se de jurisprudența CEDO în cauzele menționate, unde Curtea a statuat că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art. 6 CEDO, din care motiv prin prisma prevederilor art. 455 alin. (2) și (3) Cod contravențional, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa agentului constatator și a făpuitorului.

Examinarea contestației

Studiind materialele dosarului contravenţional şi ale contestației raportate la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecății, instanța de judecată consideră că contestația înaintată urmează a fi admisă ca fiind întemeiată, reieșind din argumentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În acest sens, art.8 alin.(2) Cod contravențional, prevede că este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională

Conform art.10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu

vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

De asemenea, conform prevederilor art.14 alin. (1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Procesul contravenţional conform art.374 Cod contravenţional, este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârșirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii, nform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Totodată, art.381 alin.(4) Cod contravențional, prevede că autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Conform art. 425 alin. (1), (2) și (3) Cod contravenţional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesulverbal privind cercetarea la faţa

locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Este relevant, că art 440 alin.(1) Cod contravenţional, stipulează că, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesuluiverbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Instanța de judecată la examinarea cauzei contravenționale, va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravențional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Instanța reține că pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Orice acuzare, în special, dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.

Instanța de judecată reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Pentru constatarea existenței contravenției imputate lui Ciumac Roman şi constatarea vinovăției, de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, autoritatea din care face parte agentul constatator Loghin Iurie a fost prezentat doar copia procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr. 968798 din 16.01.2026 și o înregistrare video, care nu este indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Instanța examinând în cadrul ședinței de judecată proba video prezentată, nu constată că aceasta se referă anume la circumstanțele speței dedusă judecății, iar conținutul acesteia nu dovedesc circumstanțele documentării cazului, precum și a întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție.

Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele cotravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană.

În scopul determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie. În jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea daca o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt folosite în mod constant următoarele criterii: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de petiţionar atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate. În ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.

Or, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atît timp cît amenda este un mijloc de constrîngere a petentului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

Astfel, avînd în vedere cele trei criterii menţionate mai sus, fapta de care este acuzată Ciumac Roman, reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din

Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

Întru respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi.

Consecvent la cele expuse, instanța reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Astfel, se impun a fi făcute câteva consideraţii referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenţie, precum și la forma acestuia. Procesul-verbal de contravenţie materializează o manifestare de voinţă cu caracter unilateral a unei autorităţi publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenţi constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă un act probator al unei contravenţii și trebuie să conţină menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional.

Or, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul Contravenţional.

Examinând actul de constatare sub aspectul legalităţii sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal de contravenţie, așa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art. 443 din Codul Contravenţional referitoare la menţiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii. Nulitatea poate fi invocată și din oficiu.

Totodată, instanța consideră necesar să releve că, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.32 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție) a statuat că, *judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată*.

Este important a evidenția că în corespundere cu prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul Contravenţional, procesul- verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

Conform art. 443 alin. (6) Cod contravențional, *faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se și datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În cazul imposibilității de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului și documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.*

Aceste obligații procesuale la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție rezultă și din conținutul art.445 alin.(1) Cod contravențional, care stipulează că, *Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanţelor comiterii*** *şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau* ***a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal****.*

La caz, instanța atestă că, prin decizia agentului constatator, inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie Seria MAI06 Nr.968798 din 16.01.2026, emisă de către agentul constatator Loghin Iurie din cadrul Inspectoratul Național de Securitate Publică, Ciumac Roman, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere contravenţională, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 235 alin. (1) Cod contravenţional, fiindu-i sabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 9 unități convenționale, ce constituie suma de 450 (patru sute cincizeci) lei și sancțiune complementară 3 puncte de penalizare.

Urmare a conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție, încheiat de către agentul constatator Loghin Iurie din cadrul Inspectoratul Național de Securitate Publică, urmează că în speță nu s-a ținut cont de prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) și alin. (6) Cod contravențional, or, în procesul-verbal cu privire la contravenție nu sunt consemnate circumstanțele comiterii faptei contravenționale, care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice și agentul constatator nu a confirmat faptul refuzului contravenientului de a consemna acest fapt de către un martor-asistent.

În acest context, este relevant de a menționa lipsa descrierii circumstanțelor comiterii faptei pentru a demonstra fără echivoc comiterea de către Ciumac Roman la

data și ora indicată a faptei prevăzută de art. 235 alin. (1) Cod contravențional. Or, înregistatrea video conține doar momentul înmânării unui pretins proces-verbal cu privire la contravenție la un conducător auto aflat la volan și o discuție contradictorie între aceste două personae.

La caz instanța atestă că această înregistrare video prezentată la dosarul contravențional, nu conține careva circumstanțe ale comiterii de către Ciumac Roman a pretinsei fapte prevăzută de art. 235 alin. (1) Cod contravențional și această înregistarea video nic nu este indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr.968798 din 16.01.2026, perfectat pe numele lui Ciumac Roman.

În mod evident în condițiile expuse, actul de acuzare nu răspunde rigorilor stabilite de art. 443 alin. (1) lit. d) și alin. (6) Cod contravențional și implicit împiedică acuzatul contravențional să-și pregătească apărarea, iar instanța de judecată să verifice temeinicia acuzației învederate de agentul constatator.

Astfel, instanța de judecată, pornind de la rolul său la examinarea cauzelor contravenționale, precum și de la principiul prezumției de nevinovăție dar și cel al independenței instanței în raport cu părțile procedurii contravenționale, reține că nu se poate substitui poziției agentului constatator și nu este autorizată să realizeze acțiunile pe care a omis să le realizeze agentul constatator.

Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și formală, acest drept se realizează și prin posibilitatea instanței de a da apreciere măsurilor întreprinse de către agentul constatator privind acumularea probelor care dovedesc fapta comisă de către contravenient, prin analiza aspectelor care sunt relevante pentru fiecare materie în parte, inclusiv la capitolul faptei presupus contravențională.

Potrivit jurisprudenţei CEDO (cauza Ziliberberg contra Moldovei) acuzarea adusă unei persoane privind comiterea unei contravenţii echivalează cu acuzarea acesteia de comiterea unei infracţiuni, din care motiv fapta imputată contravenientului şi calificarea acesteia, adică învinuirea propriu-zisă, trebuie să fie clară şi concretă.

Reieşind din cerinţele art. 6 parg. 3 lit.a) CEDO, primul drept recunoscut unui acuzat este cel de a fi informat despre motivele acuzaţiei. Acest drept este pus în practică de semnificarea unui act de acuzaţie, în care sînt consemnate faptele imputate unei persoane.

În opinia Curţii, este vorba de „notificarea oficială care emană de la autoritatea competentă de a acuza persoana de comiterea unei infracţiuni penale” (CEDO 19 dec.Brozicek c/ Italiei serie A). Infracţiunea trebuie să fie definită în acest act în termeni clari şi precişi pentru a exclude arbitrarietatea şi a-i da posibilitate acuzatului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-şi poată organiza apărarea într-un mod valabil, cerinţă, care în speţă, n-a fost respectată de agentul constatator, astfel fiind încălcat dreptul contravenientului la un proces echitabil; încălcare care se ia în considerare de instanţă din oficiu.

La fel, potrivit jurisprudenţei CEDO (cauza Seliverstov c. Federației Ruse) lit. a) § 3 art. 6 al Convenţiei recunoaşte dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, adică despre faptele, pe care el probabil le-a săvârşit, şi pe care se întemeiază învinuirile înaintate, ci de asemenea, şi cu privire la calificarea

juridică ale acestor fapte. Această informaţie trebuie să fie amănunţită. Totodată, dreptul de a fi informat despre natura şi cauza acuzării aduse împotriva sa urmează a fi analizate în favoarea dreptului învinuitului la pregătirea apărării sale.

Instanța învederează că, pentru a stabili corect încadrarea juridică, trebuie să existe concordanță deplină între fapta concretă săvârșită de făptuitor și norma materială contravențională, precum și în raport cu dispozițiile legale general aplicabile faptei comise, încadrarea juridică având o importanță deosebită, deoarece se asigură desfășurarea în limitele legii a represiunii contravenționale și constituie o garanție a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

Conform art. 440 alin.(1) Cod contravențional, *Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare*.

Astfel, instanța constată și reține că în actul de acuzare nu sunt indicate circumstanțele comiterii fapte, iar concluzia agentului constatator nu a fost întemeiată pe elemente de fapt, dobândite în modul stabilit, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei după cum prevede art. 425 alin. (1), (2), (3) Cod Contravenţional.

Or, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale, pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit. Iar fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu, sub toate aspectele din punct de vedere al coroborării lor.

În mod evident în condițiile expuse, actul de acuzare nu răspunde rigorilor stabilite de art. 443 alin. (1) lit. d) și alin. (6) Cod contravențional și implicit împiedică acuzatul contravențional să-și pregătească apărarea, iar instanța de judecată să verifice temeinicia acuzației învederate de agentul constatator.

Prin urmare, instanța apreciază că petiționarul nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privința căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art. 443 alin. (1) lit. d) și alin. (6) din Codul contravențional, care sunt norme de procedură esențială în prezentul caz, iar din acest considerent, nu se mai impune nici analiza altor motive de fapt, care nici n-au fost invocate și nici probate de către agentul constatator, care fac obiectul fondului cauzei.

Această deficiență de formă nu poate fi înlăturată pe parcursul procesului contravențional, fiind vorba de o încălcare care afectează legalitatea și credibilitatea actului constatator, motiv pentru care, în temeiul art.443 alin.(1) lit.d) și alin. (6) Cod contravențional, se impune anularea procesului verbal de constatare ca fiind nul absolut.

În subsidiar, în conformitate cu prevederile art.445 alin.(1) Cod contravențional, este statuat care încălcări pot să ducă la nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, respectiv procesul verbal cu privire la contravenție Seria MAI06 Nr.968798 din 16.01.2026 este afectat de vicii grave de formă, care atrag sancțiunea nulității absolute.

Or, simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului — neconfirmate prin alte mijloace de proba — pot plana o serie de dubii, instanța apreciază că își găsește aplicarea unui alt principiu de drept, și anume principiul *in dubio pro reo*.

Astfel, prezumția nevinovăției și exigența ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzațiile este menționată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO și ține de noțiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea, muîatis mutandis, Saunders versus Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de nord din 17 decembrie 1996, § 68). De asemenea, articolul 6 din CEDO garantează dreptul la un proces echitabil pentru a decide asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil sau a temeiniciei oricărei acuzații penale.

Conform art.461 alin.(1) din Codul contravențional, *procesul contravenţional poate fi încetat în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional*.

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat încălcarea prevederilor art. 443 alin. (1), lit. d) și alin. (6) Cod contravențional, iar în temeiul prevederilor art. 425 alin. (6) şi 445 alin. (1) din Codul contravențional, va declara nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenție, cu anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional din aceleași motive.

Pornind de la premisele enunțate și în conformitate cu prevederile art. 442, 443, 445 alin.(1), 461–462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

HOTĂRĂŞTE:

Se admite contestația depusă de Ciumac Roman, împotriva deciziei de sancţionare și a procesului verbal cu privire la contravenţie Seria MAI06 Nr.968798 din 16.01.2026 pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

Se declară nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria MAI06 Nr.968798 din 16.01.2026 încheiat de agentul constatator al SEMS al INSP, Loghin Iurie, în privința lui Ciumac Roman, născut la *****, IDNP *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzută de art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, cu anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional.

Hotărârea motivată pronunţată în şedinţă publică la 11 mai 2026.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Gheorghe Ciobanu